

โรคติดต่อทาง สบ.

เล่ม 1

การพยาบาล

สูติศาสตร์

วรรณรัตน์ จงเจริญยานนท์ และคณะ

WY 157 ๖256ก 2553 ล.1

* B 0 0 4 0 3 2 7 *

การพยาบาลสูติศาสตร์ เล่ม 1

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก

กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1 แนวคิดและหลักการพยาบาลมารดา ทารก และครอบครัว	วิลาวัณย์ กล้าแรง	3
ประวัติการพยาบาลสูติศาสตร์		3
สถิติชีพของมารดา ทารก		8
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของมารดาและทารกในครรภ์		24
บทบาทบิดา มารดา และบุคคลในครอบครัว		31
การพยาบาลมารดา ทารก และครอบครัว		35
กฎหมายครอบครัว		38
บทที่ 2 การวางแผนครอบครัว	ธัญญลักษณ์ ศิริชนะ	63
ความเป็นมาของการวางแผนครอบครัว		65
เป้าหมายและนโยบายด้านการวางแผนครอบครัวในปัจจุบัน		70
บทบาทพยาบาลด้านการวางแผนครอบครัว		74
การคุมกำเนิด		83
ภาวะมีบุตรยากและการช่วยเหลือ		128
บทที่ 3 การตั้งครรภ์	ศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์	145
กายวิภาคและสรีรวิทยาของอวัยวะสืบพันธุ์สตรี		147
การปฏิสนธิ การเจริญเติบโต และการพัฒนาการของทารกในครรภ์		155
การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของหญิงตั้งครรภ์		176
การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตสังคมของหญิงตั้งครรภ์		197
การวินิจฉัยการตั้งครรภ์		213
บทที่ 4 การพยาบาลระยะตั้งครรภ์	วรรณรัตน์ จงเจริญยานนท์	227
การประเมินภาวะทางสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์		229
การวินิจฉัยการพยาบาล		265
การพยาบาล		266
การประเมินผล		307
ตัวอย่างการวางแผนการพยาบาล		308
บรรณานุกรม		313

สารบัญภาพ

บทที่	รูปที่		หน้า
3	3.1	อวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกของสตรี	149
	3.2	อวัยวะสืบพันธุ์ภายในสตรี	153
	3.3	ลักษณะด้านหน้าของมดลูก เอ็นยึดมดลูก	153
	3.4	ลักษณะด้านมทางด้านหน้า	154
	3.5	การแบ่งเซลล์หลังจากการเกิดไข่โกต	156
	3.6	การเดินทางและการแบ่งตัวของไข่ภายใน 6 วันหลังการปฏิสนธิ	157
	3.7	พัฒนาการของทารกในครรภ์	160
	3.8	ความเกี่ยวข้องของผนังโพรงมดลูกและเยื่อหุ้มทารก	168
	3.9	รายละเอียดของรกเมื่ออายุครรภ์ 20 สัปดาห์ขึ้นไป	169
	3.10	ระบบไหลเวียนเลือดของทารกในครรภ์	175
	3.11	องค์ประกอบต่าง ๆ ของน้ำหนัที่เพิ่มขึ้นขณะตั้งครรภ์	192
	3.12	ลักษณะของหน้าท้องหญิงตั้งครรภ์ครบกำหนด ที่แสดงถึง striae gravidarum และ linea nigra	196
	3.13	Von Fernwald's sign	217
3.14	Ladin's sign	217	
3.15	Hegar's sign	218	
3.16	การตรวจ external ballotement	219	
3.17	การตรวจ internal ballotement	219	
4	4.1	การทดสอบหัวนมตามวิธีของ Waller	237
	4.2	การแก้ไขหัวนมสั้นหรือบอดตามวิธีของ Hoffman	238
	4.3	ส่วนต่าง ๆ ของกะโหลกศีรษะทารก	241
	4.4	บริเวณส่วนต่าง ๆ บนกะโหลกศีรษะ	242
	4.5	ขนาดของส่วน biparietal และส่วน bitemporal ของกะโหลกศีรษะ	243
	4.6	การวัดขนาดส่วนต่าง ๆ ของศีรษะทารก	244
	4.7	Lie ของทารกในครรภ์	244
	4.8	ตำแหน่งของ denominator ที่สัมพันธ์กับช่องเข้าเชิงกรานในการใช้บอก ชื่อท่าทั้ง 8	246
	4.9	ทารกในท่าต่าง ๆ ภาพเล็กข้างล่างเป็นภาพที่มองเข้ามาจากช่องออกเชิงกราน	248

สารบัญภาพ (ต่อ)

บทที่	รูปที่		หน้า
4	4.10	Bartholomew's rule of fourth จากตำราสูติศาสตร์ของ Greenhill	251
	4.11	ระดับยอดมดลูกของการตั้งครรภ์ในระยะต่าง ๆ จากตำราสูติศาสตร์ของ Williams	252
	4.12	ระดับยอดมดลูกของการตั้งครรภ์ในระยะต่าง ๆ จากตำรา Pschyrembel และของ Bech & Rosenthal	253
	4.13	การใช้เทปวัดความสูงของยอดมดลูกเพื่อคำนวณหาอายุครรภ์ของทารกในครรภ์	253
	4.14	การตรวจครรภ์ตามวิธีของ Leopold	256
	4.15	ตำแหน่งของเสียงหัวใจทารกในครรภ์	258
	4.16	การยืนที่ถูกต้อง	281
	4.17	การนั่งที่ถูกต้อง	282
	4.18	การนอนที่ถูกต้อง	283
	4.19	การหยิบของหรือการก้ม	284
	4.20	การบริหารร่างกาย ก. ท่าโก่งหลัง ข. ท่ายกสะโพกขึ้น	287
	4.21	เทคนิคการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด	292
	4.22	แบบแผนการหายใจแบบซ้ำ	295
	4.23	แบบแผนการหายใจแบบต้น	297
	4.24	แบบแผนการหายใจแบบหอบ-เป่า	298
	4.25	แบบแผนการหายใจเพื่อเบ่งคลอด	300
	4.26	แบบแผนการลูบหน้าท้อง	301
	4.27	ลักษณะการตอบสนองของผู้คลอดที่ไม่ได้รับการเตรียมคลอดและได้รับการเตรียมคลอด	302
	4.28	การคลึงหัวนม	303
	4.29	การขับน้ำนมเหลืองด้วยมือ : การวางนิ้วมือบนเต้านม	303
	4.30	การขับน้ำนมเหลืองด้วยมือ : การบีบหัวนม	304

สารบัญตาราง

บทที่	ตารางที่		หน้า
1	1.1	จำนวนและอัตราส่วนการตายของมารดาแยกเป็นรายภาคเปรียบเทียบปี พ.ศ. 2533, 2537-2540	21
	1.2	ร้อยละของสาเหตุการตายของมารดาปี พ.ศ. 2533, 2537-2540	21
	1.3	อัตราตายปริกำเนิดแยกเป็นรายภาคปี พ.ศ. 2533, 2537-2540	23
	1.4	ร้อยละของสาเหตุการตายปริกำเนิดปี พ.ศ. 2533, 2537-2540	24
3	3.1	การเปรียบเทียบการวัดมดลูกก่อนการตั้งครรภ์และตั้งครรภ์ครบกำหนด	178
	3.2	การเปลี่ยนแปลงของระบบหัวใจและหลอดเลือดระหว่างการตั้งครรภ์	183
	3.3	การเปลี่ยนแปลงของระบบทางเดินหายใจระหว่างตั้งครรภ์	185
4	4.1	เส้นผ่าศูนย์กลางและเส้นรอบวงของส่วนของศีรษะทารกในระดับต่าง ๆ	243